

Šifra kandidata:

Državni izpitni center

M 1 0 2 7 4 1 1 5

JESENSKI IZPITNI ROK

MEHANIKA

≡ Izpitna pola 2 ≡

TOČKOVNIK

Ponedeljek, 30. avgust 2010

SPLOŠNA MATURA

PODROČJE PREVERJANJA B

B1

- a) Narisan mnogokotnik sil ali paralelogram sil..... (1+1+1) 3 točke _____ /3
(Za vsako pravilno silo (kot in smer) ... 1 točka)
- b) Zapisano ravnotežje v vodoravni smeri..... 1 točka _____
Izpisano ravnotežje..... 1 točka _____
Pravilno izražena in izračunana sila F_1 ..... (1+1) 2 točki _____
Skupaj _____ /4
- c) Zapisano ravnotežje v navpični smeri ..... 1 točka _____
Izpisano ravnotežje..... 1 točka _____
Pravilno izražena in izračunana teža F_g ..... (1+1) 2 točki _____
Skupaj _____ /4
- d) Zapisano ravnotežje v navpični smeri ..... 1 točka _____
Izračunana sila F ..... 1 točka _____
Skupaj _____ /2
- e) Ugotovitev, v kateri vrvi nastopa največja sila..... 1 točka _____
Izbira enačbe in izračun velikosti največje sile ..... (1+1) 2 točki _____
Izbira enačbe in izračun sile v drugi vrvi ..... (1+1) 2 točki _____
Izbira enačbe in izračun največje teže ..... (1+1) 2 točki _____
Skupaj _____ /7

B2

- a) Enačba in izračun kotne hitrosti ω_1 ..... (2+1) 3 točke _____
Iz prestavnega razmerja (ali obodne hitrosti) izražena in izračunana
kotna hitrost ω_2 ..... (2+1) 3 točke _____
Enačba in izračun hitrosti jermena ..... (1+1) 2 točki _____
Skupaj _____ /8
- b) Enačba in izračun pospeška točke A ..... (2+1) 3 točke _____
V skico vrisan pospešek točke A..... 1 točka _____
Skupaj _____ /4
- c) Napisan izraz za moč motorja ..... 2 točki _____
Izražen in izračunan vrtilni moment..... (1+1) 2 točki _____
Vrtilni moment izražen s silama v krakih jermena ..... 2 točki _____
Izražena in izračunana sila F_2 ..... (1+1) 2 točki _____
Skupaj _____ /8

B3

- a) Izračunana ali pravilno upoštevana frekvenca..... 1 točka _____
 Ugotovitev, da kandidat loči med
 vrtilno frekvenco in kotno hitrostjo ..... 1 točka _____
 Napisana enačba za kotno hitrost ..... 1 točka _____
 Izračunana kotna hitrost ..... 1 točka _____
 Napisana enačba za obodno hitrost ..... 1 točka _____
 Pravilno izračunana obodna hitrost ..... 2 točki _____
 Skupaj _____ /7
- b) Napisana enačba za maso krogle ..... 1 točka _____
 Napisana enačba za prostornino krogle ..... 1 točka _____
 Izračunana prostornina in masa krogle ..... 2x1 točka _____
 Napisana enačba za težiščni vztrajnostni moment krogle ..... 2 točki _____
 Izračunan težiščni masni vztrajnostni moment krogle..... 2 točki _____
 Skupaj _____ /8
- c) Označena točka z minimalno obodno hitrostjo ..... 2 točki _____
 Enačba za polmer te točke ..... 2 točki _____
 Izračunana minimalna obodna hitrost..... 1 točka _____
 Skupaj _____ /5

PODROČJE PREVERJANJA C**C1**

- a) Povezava med kotno hitrostjo in vrtilno frekvenco..... 1 točka _____
 Izračun kotne hitrosti ..... 1 točka _____
 Povezava med močjo in torzijskim momentom..... 1 točka _____
 Izražena enačba za izračun torzijskega momenta ..... 1 točka _____
 Izračun torzijskega momenta..... 1 točka _____
 Skupaj _____ /5
- b) Enačba za dimenzioniranje na torzijo..... 1 točka _____
 Torzijski odpornostni moment za okrogli prerez ..... 2 točki _____
 Izpeljava enačbe za izračun premera ..... 3 točke _____
 Izračunan premer gredi ..... 1 točka _____
 Skupaj _____ /7
- c) Povezava med torzijskim momentom in prečno silo na zatiče ..... 3 točke _____
 Izražena prečna sila na zatiče ..... 1 točka _____
 Izračunana prečna sila na zatiče ..... 1 točka _____
 Skupaj _____ /5
- d) Enačba za izračun prečne sile na en zatič ..... 2 točki _____
 Izračunana prečna sila na zatič ..... 1 točka _____
 Osnovna enačba za dimenzioniranje na strig..... 1 točka _____
 Enačba za izračun ploščine preseka zatiča ..... 1 točka _____
 Izpeljana enačba za izračun premera zatiča ..... 3 točke _____
 Izračunan premer zatiča..... 1 točka _____
 Skupaj _____ /9

- e) Splošna enačba za površinski tlak ..... 1 točka _____
 Enačba za izračun površine, ki je obremenjena na površinski tlak .... 1 točka _____
 Izračunana ploščina te površine..... 1 točka _____
 Izračunan površinski tlak..... 1 točka _____
 Skupaj _____/4

C2

- a) Izračunan prerez droga BC ..... 1 točka _____
 Napisana splošna enačba in izračunana napetost..... (1+1) 2 točki _____
 Skupaj _____/3
- b) Napisana enačba in izračunan prerez enojnega bata..... (1+1) 2 točki _____
 Napisana splošna enačba in izračunan nadtlak p_1 ..... (1+1) 2 točki _____
 Skupaj _____/4
- c) Vrisani sili F_{H1} in F_{H2} ..... 1 točka _____
 Ugotovitev, da je $p_2 > p_1$ ..... 2 točki _____
 Skupaj _____/3
- d) Izražena ali izračunana ploščina prereza bata s premerom D ..... 1 točka _____
 Izražena ali izračunana ploščina prereza bata s premerom d_2 ..... 1 točka _____
 Ugotovitev, da je $F_{H2} = F_{H1}$ ..... 1 točka _____
 Izpisana enačba za sili tlakov p_1 in p_2 ..... 1 točka _____
 Izražen in izračunan tlak p_2 v Pa ali barih ..... (1+1) 2 točki _____
 Skupaj _____/6
- e) Narisana reakcija v A ..... (1+1) 2 točki _____
 (Če je narisana samo reakcija v vodoravni smeri ali samo v smeri osi vzvoda, 0 točk.)
 Narisana reakcija v B..... 2 točki _____
 Napisana splošna momentna enačba glede na točko A ..... 1 točka _____
 Napisana ročica sile F ..... 1 točka _____
 Napisana ročica sile F_N ..... 1 točka _____
 Izračunana sila F_N ..... 1 točka _____
 Obkrožena odgovora d in B..... (1+1) 2 točki _____
 Skupaj _____/10
- f) Izpisana enačba enakosti spremembe prostornin olja v cilindrih
 s premeroma d_1 in D pri premiku batov ..... 1 točka _____
 Izražen ali izračunan premik bata s premerom D ..... 1 točka _____
 Ugotovitev, da sta premika batov premerov D in d_2 enaka..... 1 točka _____
 Izračunana prostornina olja, ki jo bat iztisne v cevovod ..... 1 točka _____
 Skupaj _____/4